

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení autora posudku: Vladislav Kuboň

Jméno a příjmení autora práce: Katrin Přikrylová

Název práce: Logické spojky v postojové analýze

Vlastní text (sem prosím napište text posudku, délka textu posudku není omezena):

Diplomová práce Katrin Přikrylové se zabývá analýzou funkce logických spojek v postojové analýze v češtině a porovnáním jejich role v přirozeném jazyce a v logice. Práce je napsaná česky. Skládá se z úvodu, dvou obsáhlých kapitol a závěru. Je doplněna přílohami, které podrobně dokumentují výsledky práce.

V úvodu autorka seznamuje čtenáře s problematikou postojové analýzy a se základní literaturou. Jedná se o článek Hatzivassilogloua a McKeowna, který se zabývá rolí spojek v postojové analýze angličtiny. Tento článek je pro celou práci klíčový, neboť z něj autorka jednak vychází a snaží se v něm popsané experimenty zopakovat a rozvinout pro češtinu, jednak jeho výsledky v závěru umožní numerické srovnání obou jazyků.

První kapitola práce podrobně popisuje použití logických spojek v přirozeném jazyce. Autorka se věnuje všem 16 binárním logickým spojkám, ale zcela přirozeně největší část kapitoly zabírá podrobný rozbor chování těch nejdůležitějších a v přirozeném jazyce nejpoužívanějších spojek, tedy konjunkce, disjunkce, ekvivalence a implikace. Tato část práce je zpracována přehledně, autorka pro každou logickou spojku vždy popisuje prostředky jejího vyjádření v přirozeném jazyce a svá tvrzení dokládá četnými a velmi dobře zvolenými příklady. Například konjunkce podle autorky může být v češtině nejčastěji vyjádřena spojkami *a*, *ale*, *i*, *nebo*, dále čárkou, eventuálně i dvouslovnými spojkami slučovacími. V další části kapitoly autorka rozebírá i chování menších spojovaných celků než celých vět a zabývá se i problémem reglementace (určitého zjednodučňování) vět. V této souvislosti autorka zmiňuje i nutnost brát v úvahu časovou souslednost jednotlivých vět, která ji přirozeným způsobem vede k návrhu použít temporální logiky. Tento návrh autorka nerozvádí, protože toto téma by vyžadovalo další časově náročný výzkum, který přesahuje rámec předkládané práce. Celá první kapitola svědčí o autorčině systematickém přístupu k danému tématu.

Druhá kapitola se zabývá významem českých spojek v postojové analýze. Autorka při tom vychází z dostupných datových zdrojů, konkrétně pracuje s korpusem SYN2010 a se slovníkem Czech Subjectivity Lexicon. S druhým z těchto zdrojů pracuje aktivně – protože se v původní verzi lexikonu vyskytují stejná slova s rozdílnou polaritou, autorka tento zdroj dat ručně vyčistí tak, aby polarita jednotlivých slov byla jednoznačná. Takto upravený lexikon patří mezi důležité výsledky diplomové práce, protože jej bude možné použít i k dalšímu výzkumu.

Hlavním tématem této kapitoly je tvorba pravidel, umožňujících stanovit polaritu výrazů spojených spojkami *a*, *nebo* a *ale*. I zde postupuje autorka systematicky a korektně vyhodnocuje své experimenty. Rozbor jednotlivých případů je důkladný, dosažené výsledky jsou dobré a obstojí i ve srovnání s výsledky pro angličtinu. Autorka v diskusi správně argumentuje vyšší obtížností zpracování češtiny v porovnání s angličtinou. Přehled vytvořených pravidel tvoří jednu z příloh práce.

V závěrečné kapitole autorka shrnuje dosažené výsledky a naznačuje možné směry dalšího výzkumu, které z těchto výsledků vplynuly.

Celkově lze konstatovat, že autorka v plné míře splnila zadání diplomové práce. Po formální stránce práce také splňuje všechny požadavky kladené na diplomovou práci, neobsahuje překlepy a gramatické chyby. Vzhledem ke kvalitě postupů a výsledků popsaných v práci by bylo vhodné připravit k publikaci jeden až dva články pro tematicky vhodné konference.

Doporučení k obhajobě:

Z výše uvedených důvodů práci *doporučuji* k obhajobě. Navrhuji známku *výborně*.

V Praze dne: 27.8.2015

Podpis: